

udenfor Ægteskabet, og at disse skulde gaa lige i Arv med de ægtefødte."

Hr. Foyer: „Netop“.

Hr. Viviani: Der kunde ogsaa tænkes dem, som vilde sikre sig Ret til hver især at leve sammen med en anden."

Hr. Foyer: „Netop“.

Hr. Viviani vilde med al Kraft sætte sig imod saadanne Ægteskaber, der simpelthen vilde betyde fri Kærlighed under en kontraktmæssig Form. „Jeg for mit Vedkommende," sagde han, „maa tilstaa, at skønt jeg kæmper for en ny Organisation af Familien, der bør frigøres for ethvert Spor af Mandens Overmagt, saa finder jeg dog hverken i min Følelse eller Fornuft noget, der sætter sig op imod, at Ægtefolk skylder hinanden Troskab. Man giver hinanden et Løfte, og et Løfte maa holdes, her som i andre Tilfælde."

„Lad det ikke blive sagt — thi det er ikke sandt — at den Dag Kvindesagen sejrer, da Ligheden kommer til at herske i Familien, at fra denne Dag er Trokabspligten ophevet. Det er den ikke; thi Naturen selv forlanger, at den skal bestaa; og vi maa ikke give dem Ret, der forsøger at standse vor Sag ved at forfalske vore Ideer."

Efter at Resolutionen var vedtagen i den foreslaaede Form, opstillede en Kvinde Mme *Blanche Schweig* en ny, i Følge hvilken Skilsmisse tillodes, naar blot en af Ægtefolkene ønskede det. Hun støttedes af flere Kvinder, kun ikke af Arbejderskernes Talsmand, Mme *Renaud*; imod Resolutionen talte begge de to ovennævnte Herrer, der ligesom Mme *Renaud* gik ud fra, at en saadan Frihed, som Forholdene nu er, vilde gaa ud over Kvinderne navnlig i økonomisk Henseende. Resolutionen blev dog vedtagen.

Det samme var Tilfældet med de fleste af Udvalgets Resolutioner, som vi desværre ikke kan gengive saa lidt som den helt igennem interessante Forhandling om dem. Hvad Formueretten angaar gik den vedtagne Resolution ud paa Særeje for medbragt Formue, men Fælleseje for det under Ægteskabet erhvervede. Man anbefalede en Lov, der, vedtagen af Parlamentet og nu kun ventende paa Senatets Samtykke, giver Hustruen Raadighed over eget Erhverv.

(Sluttes)

Sydfrugtsudstillingen.

Det er velgørende, midt i det barske Efteraars Slud og Mørke at faa et Glimt af Sydens Herligheder at se. Naar man kommer fra Stormen og Regnen udenfor, standser man helt betaget over alle de rige Farver, der i disse Dage fylder Værelserne i „Damerne Formiddagsklub." Det virker som koncentreret Solglød mod det graa Tummelskedslys udenfor.

Helhedsindtrykket er maaske ikke saa kunstnerisk givet, som ved Tulipanudstillingen i Foraaret, men Enkelt-

hederne er fuldt ud saa interessante og lærerige at gennemgaa.

Sikkert har vi aldrig haft saa mange og saa smukke Repræsentanter af Sydens Frugter samlede paa et Sted.

Af Orangefamilien findes ret mange gode Arter. De Eksemplarer af *Citratum*, Succatplanten, som man har sendt fra Spanien, er dog langt fra saa store og smukke, som dem man kan have Lejlighed til at se i Italien, særlig paa Sicilien. Det spanske Peber derimod overtræffer i Størrelse alt hvad vi har set i den Retning.

Vi noterer i Flæng: friske Oliven og Figenkakter fra Sicilien, pragtfulde Granatæbler, Grene med friske Mandler, Kakifrugten fra Japan, der ligner en lysegul Tomat, den sorteblaa Æggefrugt, Yams og Mangos, mexikanske Kirsebær, Araucariafrugter i mange forskellige Former og Størrelser, en Ananas, der ligner en Fyrrekogle og en Frugt af Udseende som en sorteblaa Pære med et orangefarvet Hjærte indeni, der hedder *Aquacates*, men iøvrigt er aldeles ukendt af vore hjemlige Botanikere.

Som et Eksempel paa Moder Naturens sære Luner kan nævnes den kolossale Maledivnød, der ligner et ved Knæerne overskaaret menneskeligt Legeme.

At Norden med Hæder kappes med Syden viser den overordentlig pragtfulde Druedstilling fra Bregentved. De blaa *Gros Coleman* kan godt staa sig ved Siden af Sydens skønneste.

I et Værelse har Fru Nimb en Separatudstilling af Tomater, tilberedte paa, efter hvad der opgaves 20 forskellige Maader, og trykt Vejledning findes til Købs paa Stedet.

Udstillingen er aaben idet mindste hele denne Uge, og vi raader hver, der kan, at gaa og se den. Det eventuelle Udbytte vil gaa til Oprettelse af kunstindustrielle Fagskoler for Kvinder.

Dansk Kvinderaads

Møde afholdes Nørregade 33, St., Lørdag den 3. November Kl. 8 pr.

Dagsorden:

1. Nyt Medlem.
 2. Meddelelser.
 3. Valg af Udvalgsmedlemmer.
- Talrigt Møde ønskes.

I Folkeuniversitetsforeningen

paabegyndtes Mandag d. 22. ds. Kl. 8 en Forelæsningsrække om „*Epidemiernes Historie*" af Prof. Dr med. *Jul. Petersen*, vor første Autoritet paa Omraader, der faldt ind under den medicinske Videnskab Historie.

Dette Emne, der i Øjeblikket paa Grund af den truende Pest er særlig aktuelt, bør samle en stor Tilhørerkreds. Pest, Kolera og Kopper er Sygdomsnavne vi alle kende, men de fleste har kun en overfladisk Kendskab til disse Sygdommes Natur og Aar-

der kunde oplære dem i Datidens overordentlig vidtløftige og indviklede Husførelse."

Efter Reformationen begynder imidlertid det Skisma, som lidt efter lidt stiller Kvinderne uden for den — lærde — Dannelses, der snart er den eneste, man kender. Selve Reformationerne ønskede ganske vist ikke at udelukke Pigerne fra de Skoler, de saa varmt tog til Orde for. „Luther og hans danske Elev Christen Pedersen lægger Myndighederne, især de kommunale, paa Hjerte at oprette gode Skoler, og det ikke blot for Drengene, men ogsaa for Piger. „En Pige kunde vel og have saa megen Tid, at hun maatte gaa en Time eller to til Skole om Dagen til nogen god Kvinde, Jomfru eller Mø, som hende kunde lære, og gøre alligevel i Huset, hvad hende burde, og hvad hendes Moder hende befale. Hun forsover, danser, leger, kvæder og snakker fast mere Tid bort forgæves, og det agtes intet." Myndighederne burde ogsaa sørge for Lærer-

sager saavel som til de Midler, hvormed man nu og i Fortiden har søgt at forebygge og bekæmpe dem. —

Forelæsningsrækken, hvoraf hver efterfølges af en Spørgetime, afholdes i Universitetsannekset, Studiestræde 6. Adgangskort faas ved Indgangen.

Dansk Kvindesamfunds Klubaftener.

Man bedes bemærke, at det er den første og tredje Mandag aften i hver Maaned, at der i vore Lokaler paa Nørregade 33, Stuen, holdes Klub-aften og hvor Medlemmerne have Lov til at medtage Gæster.

Mandagen den 5. November Kl. 7½ vil Fru *Emma Gad* tale lidt om „*Kvindernes Bygning*".

Ogsaa et Jubilæum.

En sjelden Højtidelighed fejres d. 1. Nov., idet Pigen Karen Petersen paa denne Dag har tjent sin Husmoder Snedkermester Jensens Enke, Bernstorffsvej 8 B, 3., i 50 Aar. Jubilæren er 76 Aar og passer fremdeles sin Dont under beskedne Forhold.

Houten Clara.

Efter Henri Conscience ved *Julie Meyn*.

(Fortsat).

„Du har maaske glemt det, Catalina, men du ved, hvor højt jeg elskede min Broder, og du vil forstaa min Glæde, da jeg i Dag ved en mærkelig Hændelse har opdaget, at hans Barn lever."

„Din Broders Barn!" udbrød Grevinden med største Forbavselse.

„Sennor Alonzos Barn!" gentog Duennaen, som opholdt sig i den anden Ende af Værelset.

„Ja", sagde Grevnen, „Sennor Alonzos, min afdøde Broders Barn, der er ikke mindste Tvivl i denne Henseende. Jeg har fundet den spanske Soldat og hans Kone, de har afgivet deres Udsagn for Øvrigheden, og jeg er i Besiddelse af uomstødelige Beviser. Og hør nu nøje efter, hvad jeg videre har at sige dig, Catalina. Himlen har ikke velsignet vort Ægteskab med Børn — min Broders Datter —"

„Er det en Datter? afbrød Grevinden ham.

„Ja, en henrivende lille Pige. Hun er efter Loven min eneste Arving. Da hun hidtil ikke har faaet den Opdragelse, som det sømmer sig for det sidste Skud af Slægten Almata, ønsker jeg fra nu af at have hende i mit Hjem under mine Øjne. Jeg har ladet udfærdige et Adoptions-Dokument, hvorefter hun bliver at regne som min Datter. Jeg haaber, at du,

min kære Catalina, vil tillade hende at elske dig som sin Moder, og det er min Vilje, at hun kalder mig sin Fader. Du vil for min Skyld elske det stakkels Barn, vil du ikke?"

Med en vis Nedslagenhed svarede Grevinden: „Lad hende komme, jeg vil elske hende, fordi hun er af dit Blod."

„Catalina, jeg ved, hvad det er for en Tanke, som gør dig sørgmodig — men jeg skal ogsaa sørge for denne Sag. Vi vil arbejde paa alle deres Vel, som er os kære. Er du saa tilfreds?"

O Tak, Tak!" hviskede Grevinden.

Grevnen vedblev i en højtidelig Tone: „Lad saa dette være et Pant paa vor Forsoning og Kærlighed. Jeg giver dig min Broders Barn. Vær du hendes Moder, som jeg vil være hendes Fader. Lad dette dyrebare Baand forene os, Catalina."

Hermed rakte han Grevinden et Dokument, forsynet med store Segl, og tilføjede: „Moderen bør vide sit Barns Navn."

Grevinden tog Dokumentet og udfoldede det; men neppe havde hun kastet et Blik deri, før hun sank ned for Grevens Fødder.

„Clara! min Clara skulde blive dit Barn! — Min Gud, det er for meget! Hun kunde ikke sige mere, men sank afmægtig sammen i sin Mands Arme, som løftede hende op.

Duennaen kyssede grædende Grevens Hænder.

Det var i alle Henseender en heldig Ide af Grevnen at lade Clara gælde for hans Broderdatter. Derved hindrede han, at nogen som helst Skygge faldt paa hans Hustru, derved gjorde han saa vel hende som hendes Datter lykkelige, derved ærede han sin Ven Lancelots Minde, og for denne Handling blev han lønnet af Catalina med en Kærlighed og Taknemmelighed, som ingen Grænser kendte. Efter ti Aars Tvivl og Lidelser kunde han begynde et fredeligt og lykkeligt Liv nu, da ingen Hemmelighed stod imellem ham og hans Hustru. Og nu havde den barnløse Mand en Datter, som var knyttet til ham med stærke Baand og som allerede var ham hjertelig kær.

Det var ikke hans Skik at standse paa Halvvejen, især ikke, naar det galdt en god Gerning. Han sikrede Anna Canteels og hendes Mand en

Abonnement paa
„Kvinden og Samfundet",
Oktober Kvartal, 57 Øre, tegnes herved:

Navn:

Stilling:

Bopæl:

eller i Dronning Bodil, om hvis Fromhed samme Saxo fortæller, at hun ofte med egen Haand smykkede de Piger, som hun saa, at hendes Mand havde fattet Kærlighed til. — Saaledes var Teorien, men Praksis var vist bedre; Forholdet var vel det, at Idealet var indført udenlands fra, men at Livet i Norden aldrig helt vilde rette sig derefter.

Et ejendommeligt Forhold finder vi hos den danske Adel igennem hele Middelalderen og i længere Tid derefter. Man har den Grundsætning, at „ingen bliver Mester i sin Faders Hus"; „Børn maa ikke fullentze (dovne og drive) længe hjemme, at den gode Forhaabning ikke skal med Kælen-skab og Indulgens, som ofte ske kan, forrykkes". Derfor blev de unge, og især Pigerne, sendte hjemmefra i den tidligste Alder, ofte kun faa Uger eller Dage gamle, for at opdrages af ældre Folk, mest Bedstemoderen; til Gængæld fik de unge, nygifte Fruer „vittige og kyndige Jomfruer i Huset,

der kunde oplære dem i Datidens overordentlig vidtløftige og indviklede Husførelse."

Efter Reformationen begynder imidlertid det Skisma, som lidt efter lidt stiller Kvinderne uden for den — lærde — Dannelses, der snart er den eneste, man kender. Selve Reformationerne ønskede ganske vist ikke at udelukke Pigerne fra de Skoler, de saa varmt tog til Orde for. „Luther og hans danske Elev Christen Pedersen lægger Myndighederne, især de kommunale, paa Hjerte at oprette gode Skoler, og det ikke blot for Drengene, men ogsaa for Piger. „En Pige kunde vel og have saa megen Tid, at hun maatte gaa en Time eller to til Skole om Dagen til nogen god Kvinde, Jomfru eller Mø, som hende kunde lære, og gøre alligevel i Huset, hvad hende burde, og hvad hendes Moder hende befale. Hun forsover, danser, leger, kvæder og snakker fast mere Tid bort forgæves, og det agtes intet." Myndighederne burde ogsaa sørge for Lærer-

inder: „Piger, Møer og Jomfruer, som kunde siden lære andre Møer og Piger". Saadanne Lærerinder var der i gamle Dage i Klostrene, siger Chr. Pedersen, derfor lærte de unge noget; nu forsømmer Nonnerne denne Opgave, nu kan de ikke en Gang ordentlig Latin, „af hvilken de kunde noget godt lære eller dem selve". Thi Latin — det er for Chr. Pedersen næsten den vigtigste af al Lærdom; og i de Tider var den jo ogsaa den eneste Port ind til nogle af de vigtigste Dannelsesomraader, — og den skal derfor baade Drengene og Pigerne lære."

For Mellemstandens Vedkommende synes desværre den Opfattelse, der gik ud paa, at Kvinderne helst skulde lære saa lidt som muligt, selv om man, siger Forf., ikke hos os gik saa vidt som i Tyskland, hvor det langt ned i Tiden kunde hedde: „Das Schreiben ist für das Frauenzimmer nur Vehiculum zur Lächerlichkeit". Og for Adelsens Vedkommende var det

længe, inden Kvinderne lader sig „sætte" af den Opfattelse, at de skal søge hele deres Udvikling i gudelige Bøger. „Den danske Adels Historie i det 16.—17. Aarhundrede viser os ogsaa en hel Række af højt udviklede Kvinder, en Række, der ikke findes Mage til i noget andet Tidsrum af vor Historie. Det er ikke her Ste-det til nærmere at omtale disse „lærde Damer", der magtede Latinen lige saa vel som Datidens andre Kultursprog, Græsk, Fransk, Spansk, Hollandsk og Engelsk, foruden adskillige andre Videnskaber. Den lærdeste anses vel Birgitte Thott for at være, men den interessanteste er utvivlsomt Tycho Brahes Søster Sofie, hvis Kundskaber i Astronomi, Kemi, Medicin og Botanik Broderen ikke noksom kan berømme. Hvis hun, som sandsynligt er, selv er Forfatter til det berømte Kærlighedsbrev: Urania til Titan, som J. L. Heiberg har oversat fra Latin, har hun tillige været en højt begavet poetisk Natur. Karakteristisk for de